

Ανωνυμοποιημένο κείμενο

Μετάφραση

C-30/21 – 1

Υπόθεση C-30/21

Αίτηση προδικαστικής αποφάσεως

Ημερομηνία καταθέσεως:

19 Ιανουαρίου 2021

Αιτούν δικαστήριο:

Amtsgericht Lennestadt (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

11 Ιανουαρίου 2021

Ενάγουσα:

Nemzeti Utdíjfizetési Szolgáltatató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG

Εναγόμενος:

NW

Amtsgericht Lennestadt

Διάταξη

Στη διαφορά

Nemzeti Útdíjfizetési Szolgáltató Zrt., Nationale Mauterhebung geschlossene Dienstleistungs AG κατά NW

το Amtsgericht Lennestadt [ειρηνοδικείο Lennestadt]

στις 11.01.2021

[παραλειπόμενα]

διέταξε ως εξής:

Αναστέλλει τη διαδικασία

Υποβάλλει στο Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, σύμφωνα με το άρθρο 267 της Συνθήκης για τη Λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, το ακόλουθο προδικαστικό ερώτημα:

Έχει το άρθρο 1, παράγραφος 1, του κανονισμού (ΕΕ) 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις, την έννοια ότι δικαστική διαδικασία, η οποία κινείται από κρατική εταιρία για την είσπραξη τέλους με τιμωρητικό χαρακτήρα λόγω της μη εξουσιοδοτημένης χρήσεως οδού με διόδους, κατά φυσικού προσώπου κατοικούντος σε άλλο κράτος μέλος, εμπίπτει στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού αυτού;

Σκεπτικό: [Σελίδα του πρωτοτύπου 2]

Η ενάγουσα είναι μια ουγγρική ανώνυμη εταιρία με έδρα τη Βουδαπέστη και προβάλλει κατά του κατοικούντος στη Γερμανία εναγόμενου απαιτήσεις σε σχέση με το λεγόμενο ποσό που αντιστοιχεί στα διόδια (πρόσθετο τέλος) για την υποκείμενη σε τέλος χρήση του δικτύου αυτοκινητοδρόμων στην Ουγγαρία. Η ονομασία της προσφεύγουσας στα γερμανικά είναι Nationale Mauterhebung Geschlossene Dienstleistungs-AG (στο εξής NMGD AG).

A) Νομικό έρεισμα/Εθνικό δίκαιο

Ο ουγγρικός νόμος περί οδικής κυκλοφορίας ορίζει στο άρθρο 15, παράγραφος 1, ότι ο υπουργός μπορεί με κανονιστική πράξη να εξαρτά την κυκλοφορία ορισμένων οχημάτων από την καταβολή ενός τέλους. Στο άρθρο 33/A παράγραφος 1, ορίζεται ότι για τη χρήση των καθοριζόμενων με χωριστό νόμο δημοσίων επαρχιακών οδών επί ορισμένο χρονικό διάστημα καταβάλλεται ένα τέλος (τέλος χρήσεως), σε περίπτωση δε μη καταβολής ένα πρόσθετο τέλος. Το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στο μεταφρασμένο απόσπασμα από τον ουγγρικό νόμο περί οδικής κυκλοφορίας που προστέθηκε στη δικογραφία [παραλείπόμενα].

Με βάση τη νομοθετική αυτή εξουσιοδότηση εκδόθηκε η κανονιστική πράξη του υπουργού οικονομίας και μεταφορών 36/2007 (III. 26.) GKM περί των διοδίων σε αυτοκινητόδρομους, οδούς κυκλοφορίας οχημάτων και κύριες οδικές αρτηρίες (στο εξής κανονιστική πράξη περί διοδίων), η οποία επίσης προστέθηκε στη δικογραφία σε μετάφραση και στην οποία το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει [παραλείπόμενα].

Για την είσπραξη των τελών που καθορίζει η κανονιστική πράξη περί διοδίων ευθύνεται ο καταχωρισμένος κάτοχος του οχήματος. Αυτό προκύπτει άμεσα από το άρθρο 15, παράγραφος 2, του ουγγρικού νόμου περί οδικής κυκλοφορίας.

Στο άρθρο 7/A, παράγραφος 7, της κανονιστικής πράξεως περί διοδίων ορίζεται ότι το πρόσθετο τέλος (επ' αυτού κατωτέρω) εισπράττεται από την ενάγουσα. Κατά το άρθρο 1 της κανονιστικής πράξεως περί διοδίων, η χρήση των υποκειμένων σε τέλος οδών πραγματοποιείται «στο πλαίσιο σχέσεως αστικού δικαίου».

Το ύψος του συνήθους τέλους ρυθμίζεται στο άρθρο 6 της κανονιστικής πράξεως περί διοδίων. Για ένα σύνθηες IX, κατά το άρθρο 6, παράγραφος 1, στοιχείο a, κατηγορία D1, καταβάλλεται παραδείγματος χάριν τέλος 2.975,00 ουγγρικών φιορινιών (HUF), για μία εβδομάδα (άρθρο 6, παράγραφος 6, της κανονιστικής πράξεως περί διοδίων). Αυτό αντιστοιχεί σε τέλος ύψους σχεδόν 10 ευρώ.
[Σελίδα του πρωτοτύπου 3]

Στο άρθρο 7/A, παράγραφος 7, της κανονιστικής πράξεως περί διοδίων ορίζεται ότι εισπράττεται πρόσθετο ή συμπληρωματικό τέλος, όταν το όχημα δεν διαθέτει σε περίπτωση ελέγχου έγκυρη βινιέτα.

Στο άρθρο 7/A, παράγραφος 10, σε συνδυασμό με το παράρτημα 1, περίπτωση 1, της κανονιστικής πράξεως περί διοδίων ρυθμίζεται το ύψος αυτού του συμπληρωματικού τέλους. Σε περίπτωση πληρωμής εντός 60 ημερών από της λήψεως κλήσεως προς πληρωμή το συμπληρωματικό τέλος ανέρχεται σε 14 875,00 HUF, ήτοι κατόπιν μετατροπής σε σχεδόν 50,00 ευρώ. Αν δεν επακολουθήσει η πληρωμή εντός 60 ημερών από της λήψεως της κλήσεως προς πληρωμή, το πρόσθετο τέλος αυξάνεται σε 59 500,00 HUF, ήτοι κατόπιν μετατροπής σε λίγο πιο πάνω από 190,00 ευρώ.

B) Είσπραξη των πρόσθετων τελών

Η ενάγουσα επιφόρτισε την εξουσιοδοτούμενη από αυτή εταιρία Ungarische Autobahn Inkasso GmbH (στο εξής UAI GmbH) με έδρα το Eggenfelden με την αναζήτηση ταξινομημένων στη Γερμανία οχημάτων, στα οποία επιβλήθηκε το πρόσθετο τέλος, ή του κατόχου τους και με την είσπραξη του υποκατάστατου διοδίων.

Έρεισμα για τις αναζητήσεις της UAI GmbH είναι φωτογραφίες μέσω ηλεκτρονικού συστήματος των εκάστοτε πινακίδων αριθμού κυκλοφορίας, με τις οποίες διαπιστώνονται εικαζόμενες παραβάσεις από τα οικεία οχήματα ως προς τα διόδια. Με βάση τις πινακίδες αριθμού κυκλοφορίας η UAI GmbH πληροφορείται για τον κάτοχο και στη συνέχεια υπενθυμίζει κατά κανόνα με την πρώτη προειδοποιητική επιστολή το απλό συμπληρωματικό τέλος ύψους 14 875,00 HUF. Η εν προκειμένω υπολογιζόμενη αξία σε ευρώ ποικίλλει ανάλογα με τη συναλλαγματική ισοτιμία.

Μαζί με το καθ' εαυτό ποσό που αντιστοιχεί στα διόδια ζητείται συγχρόνως πληρωμή της δαπάνης εισπράξεως στην οποία υποβλήθηκε η UAI GmbH. Επιπροσθέτως χρεώνονται στον οφειλέτη τα διοικητικά έξοδα για την αναζήτηση του κατόχου.

Αν μετά την πρώτη προειδοποιητική επιστολή δεν επακολουθήσει πληρωμή, τότε ζητείται με περαιτέρω προειδοποιητικές επιστολές το προσαυξημένο ποσό των 59 500,00 HUF. Εδώ, επίσης, ποικίλλει η υπολογιζόμενη αξία σε ευρώ ανάλογα με τη συναλλαγματική ισοτιμία.

Γ) Η επίδικη απαίτηση

Ο εναγόμενος είναι κάτοχος του οχήματος με τον γερμανικό αριθμό ταξινόμησης [παραλειπόμενα]. Ο εναγόμενος, έκανε χρήση με αυτό το όχημα στην Ουγγαρία, στις 19.12.2019 περί ώρα 23:24, για σύντομο πάντως χρονικό διάστημα, μιας οδού με διόδια, πριν προμηθευθεί μετά από περίπου 15 έως 20 χιλιόμετρα ηλεκτρονικό σήμα διοδίων σε ένα σταθμό ανεφοδιασμού με καύσιμα. **[Σελίδα του πρωτοτύπου 4]**

Με προειδοποιητική επιστολή της 10.03.2020 [παραλειπόμενα] η εντολοδόχος της ενάγουσας UAI GmbH ζήτησε από τον εναγόμενο να πληρώσει το ποσό που αντιστοιχεί στα διόδια και επιπλέον τα σχετικά έξοδα εισπράξεως.

Αφού δεν υπήρξε καμία αντίδραση του εναγόμενου, έγινε υπενθύμιση, με περαιτέρω προειδοποιητική επιστολή της 13.05.2020, του προσαυξημένου συμπληρωματικού τέλους ύψους 59 500,00 HUF, ήτοι κατόπιν μετατροπής 178,89 ευρώ. Παράλληλα ζητήθηκαν τέλη διεκπεραιώσεως, έξοδα για την αναζήτηση του κατόχου, κατ' αποκοπήν έξοδα και ο φόρος κύκλου εργασιών. Ως προς τις λεπτομέρειες, το αιτούν δικαστήριο παραπέμπει στις προειδοποιητικές επιστολές της 10.30.2020 και 13.05.2020 [παραλειπόμενα].

Η ενάγουσα ζητεί ήδη με την αγωγή της το συνολικό ποσό των 260,76 ευρώ. Έχει την άποψη ότι πρόκειται για διαφορά ιδιωτικού δικαίου. Από αυτό προκύπτει η δικαιοδοσία του αιτούντος δικαστηρίου. Η ενάγουσα φρονεί ότι σημασία εν προκειμένω έχουν οι κανόνες του εκάστοτε κράτους, οι οποίοι παρέχουν δικαιώματα στην υπηρεσία που εγείρει την απαίτηση και θεμελιώνουν την αξίωσή της. Ως εκ τούτου πρέπει να ληφθεί ως βάση σχέση ιδιωτικού δικαίου κατά το άρθρο 1 της ουγγρικής κανονιστικής πράξεως περί διοδίων. Εξάλλου, αυτό προκύπτει επίσης από το ότι η σχέση μεταξύ της υπηρεσίας που εγείρει την απαίτηση –της ενάγουσας– και των χρηστών των οδών έχει διαμορφωθεί σύμφωνα με το ιδιωτικό δίκαιο. Με την αγορά βινιέτας δημιουργείται αμοτεροβαρής συμβατική σχέση, με την οποία ο χρήστης της οδού αποκτά για ορισμένο χρόνο δικαίωμα χρήσεως οδού για ορισμένο όχημα. Επίσης, η ενάγουσα δεν εκδίδει αποφάσεις, αλλά προβάλλει την απαίτησή της με απλή πρόσκληση προς πληρωμή. Σε κάθε περίπτωση είναι επιβεβλημένη η αναγκαστική εκτέλεση κατά το ιδιωτικό δίκαιο.

Ο εναγόμενος αρνείται την αγωγή επικαλούμενος την αγορά βινιέτας. Εξάλλου έχει επιφυλάξεις ως προς τη διεθνή δικαιοδοσία και θεωρεί ότι συντρέχει προσβολή της δημοσίας τάξεως.

Δ) Ερωτήσεις του δικαστηρίου

Το αιτούν δικαστήριο πρέπει να εξετάσει στο πλαίσιο του ελέγχου της δικαιοδοσίας του αν η διεθνής δικαιοδοσία διέπεται από τις διατάξεις του κανονισμού 1215/2012 (κανονισμός ΕΕ 1215/2012 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 12ης Δεκεμβρίου 2012, για τη διεθνή δικαιοδοσία, την αναγνώριση και την εκτέλεση αποφάσεων σε αστικές και εμπορικές υποθέσεις [σελ. 5 του πρωτοτύπου] (αναδιατύπωση), κανονισμός Βρυξέλλες Ια). Συναφώς, το δικαστήριο έχει σοβαρές αμφιβολίες αν στην παρούσα διαφορά πρόκειται για αστική υπόθεση και όχι αντιθέτως για διαφορά δημοσίου δικαίου, στην οποία δεν έχει εφαρμογή ο κανονισμός 1215/2012. Το δικαστήριο λαμβάνει εν προκειμένω ως βάση ότι για την απάντηση στο ζήτημα αυτό καθοριστικό δεν είναι –όπως φρονεί η ενάγουσα– το εθνικό δίκαιο, αλλά αντιθέτως αναγκαία είναι μια αυτοτελής ερμηνεία. Η έννοια της αστικής και εμπορικής υποθέσεως είναι ερμηνευτέα σε συνάρτηση, αφενός, προς τους σκοπούς και το σύστημα του κανονισμού 1215/2012, καθώς και προς τις γενικές αρχές που συνάγονται από το σύνολο των εθνικών εννόμων τάξεων (απόφαση του Δικαστηρίου της 14.10.1976, LTU Lufttransportunternehmen GmbH & Co. KG κατά Eurocontrol, 29/76, ECLI:EU:C:1976:137, απόφαση του Δικαστηρίου της 11.06.2015, Fahrenbrock κ.λπ., C-226/13, C-245/13 και C-247/13, EU:C:2015:383, σκέψη 35).

Σε μια διαδικασία, που ομοίως συνδέεται με την εν ευρυτάτη έννοια οδική κυκλοφορία, το Ευρωπαϊκό Δικαστήριο έκρινε πρόσφατα ότι στο πεδίο εφαρμογής του κανονισμού 1215/2012 εμπίπτει διαδικασία αναγκαστικής εκτελέσεως την οποία επισπεύδει εταιρία ανήκουσα σε οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης κατά φυσικού προσώπου κατοίκου άλλου κράτους μέλους, με σκοπό την είσπραξη μη καταβληθέντος τέλους για τη χρήση δημόσιου χώρου σταθμεύσεως του οποίου η εκμετάλλευση έχει εκχωρηθεί στην εταιρία αυτή από τον εν λόγω οργανισμό τοπικής αυτοδιοίκησης, εφόσον το τέλος δεν έχει τιμωρητικό χαρακτήρα, αλλά συνιστά απλώς το αντάλλαγμα μιας παρασχεθείσας υπηρεσίας (απόφαση του Δικαστηρίου της 09.03.2017, Pula Parking d.o.o. κατά Tederahn, C-551/15, ECLI:EU:C:2017:193).

Το δικαστήριο λαμβάνει πάντως ως βάση ότι η προπαρατεθείσα απόφαση δεν μπορεί να αποτελέσει νομολογιακό προηγούμενο για την παρούσα διαφορά. Σύμφωνα με τα περιστατικά, στα οποία στηρίχθηκε η απόφαση της 09.03.2017, στον χρήστη της οδού παραδόθηκε εισιτήριο σταθμεύσεως (σκέψη 16 της αποφάσεως του Δικαστηρίου της 09.03.2017). Η εν προκειμένω περίπτωση θα ήταν συγκρίσιμη, αν ο εναγόμενος είχε αγοράσει βινιέτα, υπό την επιφύλαξη του αν πράγματι ως εκ τούτου συνήφθη σύμβαση ιδιωτικού δικαίου ή αν πρόκειται αντιθέτως για δημοσίου δικαίου ανταποδοτικό τέλος, μεταξύ άλλων διότι οι σχετικές εθνικές διατάξεις εμπίπτουν (επίσης) στο ρυθμιστικό πλαίσιο των οδηγιών 1992/62/ΕΚ και 2006/38/ΕΚ. [Σελίδα του πρωτοτύπου 6]

Ο εναγόμενος, πάντως, δεν αγόρασε πράγματι καμία βινιέτα αρχικά, ως εκ τούτου δε η ενάγουσα ζητεί την καταβολή τέλους, που χαρακτηρίζεται στη γερμανική

μετάφραση του προσκομισθέντος ουγγρικού κειμένου ως «πρόσθετο τέλος» ή «συμπληρωματικό τέλος», αντί (και όχι απλώς επιπροσθέτως, πρβλ. τις προσκλήσεις προς πληρωμή της 10.03.2020 και 13.05.2020 [παραλειπόμενα]) του καθ' εαυτό τέλους διοδίων. Πρόκειται σχετικώς, κατά την εκτίμηση του δικαστηρίου, για καθοριζόμενο μονομερώς με κανόνα δημοσίου δικαίου τέλος με χαρακτήρα χρηματικής ποινής, που δεν συνιστά απλώς το αντάλλαγμα μιας παρασχεθείσας υπηρεσίας (διαφορετικά από ό,τι στην απόφαση του Δικαστηρίου της 09.03.2017 (πρβλ. εκεί τη σκέψη 36). Το δικαστήριο διακρίνει ως εκ τούτου σοβαρές ενδείξεις για να εκτιμηθεί ο καθορισμός και η επιβολή αυτού του έχοντος τιμωρητικό χαρακτήρα τέλους ως πράξη δημόσιας εξουσίας, πράγμα που συνεπάγεται ότι στην παρούσα διαφορά δεν έχουν εφαρμογή οι ρυθμίσεις του κανονισμού 1215/2012.